

# GÖKOVA

## AKS - Akyaka Kültür ve Sanat Derneği Bülteni

Yıl: 1 Sayı: 3 Ağustos 2007 Ücretsizdir

HEYECANLI BİR  
SÜREÇTEN GEÇTİK  
VE DAHA DA GEÇECEĞİZ...

Selçuk İnaç  
AKS Y.K.Bşk.

“Cumhuriyet”  
“Demokrasi”  
“Hukuk Devleti”  
“Seçim”  
“Parlamento”  
“Milletvekili”

Son zamanlarda en çok kullandığımız, dilimizden düşürmediğimiz sözcükler bunlar... Seçen, seçilen, partili, partisiz, bağımlı, bağımsız, köylü, kentli hepimizin ağızda bu sözcükler...

Bunları o kadar sık kullanıyoruz, o kadar çok söylüyoruz ki, bir yandan seviniorum halkımız ülke yönetimine katılıyor diye, öte yandan da ağızlarında çok sakız yapıldığı için giderek içi boşalmış, anlamsız seslere dönüşmesinden korkuyorum...

Peki ne demek istiyoruz bütün bunlarla, neyi anlatmaya, neyi tarif etmeye çalışıyoruz?..

Bir devlet bütünlüğü içinde yaşayan **ulusun, kendi kendini yönetimi** değil mi, konuşup, söylediklerimizin ana fikri, özü, özeti. Demos... Kratos... Yani “Demokrasi”... Yani halkın kendi kendini yönetmesi...

Evet ama, elbette 70 milyon, 100 milyon insan., kendi kendimizi yönetiyoruz diye, kendi kendimize kararlar alıp, kendi kafamıza göre yönetecek değiliz ya devleti... Kanun var, nizam var, yol var, yöntem var...

Bunun yolu, yöntemi de, ülke yönetimini gerçekleştirmek için temsilcilerimizi seçeceğiz ve belli bir süre için onlara yetki vereceğiz... Onlar da bizden aldıkları bu yetkilerle, o belirlenen süre için bizim adımza, belirlenmiş görevleri yapacaklar; halkın, huzuru, sağlığı, refahı için çalışacaklar ve yönetim sorumluluğunu yerine getirecekler...

Eğer görevlerini iyi yaparlarsa, halka iyi hizmet ederlerse, verilen yetkileri kötüye kullanmazlarsa ve onlardan (bireysel olarak değil) toplum olarak hoşnut kalırsak, ne ala.. Sürenin sonunda onları yeniden yetkilendiririz. Ama ya bunlar istendiği, beklendiği gibi olmazsa, işler tam tersi olursa, o zaman ne olacak?... O zaman da onlara yeniden yetki vermeyeceğiz... Başkalarını deneyeceğiz. Demokrasinin kuralı bu...

Ama ne yazık ki, bir kere seçilen kimse bunu hiç düşünmek bile istemiyor... Aklına bile getirmiyor... İnanamıyorum... Adam, halk tarafından bir kere yetkilendirilmeye görsün... Her şey sanki bir anda değişiyor... O, sanki oraya halk tarafından getirilmedi, kudretten geldi... Halk, malk unutulup gidiyor... Bir başka kimliğe bürünüyor...  
(Devamı Sayfa 2'de)

## AKYAKA'YA IŞIK TUTANLAR...

### 2007 “HALET ÇAMBEL, NAIL ÇAKIRHAN VE OKTAY AKBAL” YILI KUTLANIYOR



Akyaka Kültür ve Sanat Derneği ve Yücelen Otel'in işbirliğiyle başlatılan “AKYAKA'YA IŞIK TUTANLAR” etkinliklerinin ilki bu yıl 3 Eylül'de Yücelen Otel Salonlarında gerçekleştirilecek.

Yepyeni bir yaşam merkezi olarak yoktan var edilen Akyaka'ya “IŞIK TUTAN”, onun var olmasına yardımcı olan, ona hizmet eden, onun çevreye uyumlu ve sağlıklı gelişmesine katkı veren, sanatıyla, kültürüyle yöre insanına ufuk açan Akyaka Dostlarına Gönül Borcumuzu bir nebze olsun ödeyebilmek için her yıl düzenlenecek olan etkinliklerin ilkinde bu yıl “HALET ÇAMBEL-NAİL ÇAKIRHAN” çifti ile “OKTAY AKBAL” anlatılıp, tanıtılacak.

1910 yılında Ula'da doğup büyüyen ve 1928 yılında Üniversitede Tıp öğrenimi görmek üzere İstanbul'a giden ve ardından dünyanın pek çok coğrafyasında “dolu dizgin” at koşturan Nail Çakırhan, 1970 yılında yarım bıraktığı çocukluğunu yaşamak için, eşi Halet Çambel'le birlikte Akyaka'ya gelir ve kendilerine üç göz oda bir ev yaparlar. Ve işte Akyaka'nın kaderi bu üç göz oda ev ile değişir.

Edebiyatçı, yazarı, şairi, romancısı, doktoru, valisi, bilen duyan herkes, bu sade, basit, geleneksel desenli, ahşap işlemeli evden ister. Nail Çakırhan da isteyenlere yapar, bu yöre mimarisi ahşap tavanlı evlerden... Tür tür,

çeşit çeşit... Verandalı, cihannümalı, bacalı, saçaklı... Onlarca ev yapar... Bir de otel... İşte Yücelen Otel, 60 yaşından sonra mimarlığa başlayan Nail Çakırhan'ın eserlerinden biridir. Nail Çakırhan evler yaparken, Halet Çambel de üniversitelerden hocaları, bilim insanlarını, düşünürleri, yazarları, arkadaşlarını toplar, çeker Akyaka'ya... Oktay Akbal'lar, İlhan Selçuk'lar gelir yerleşir...

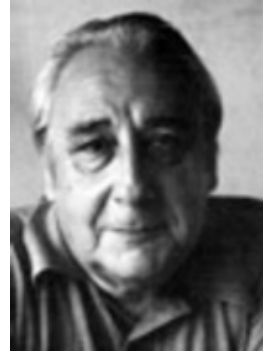
Akyaka, belki Bodrum'un bile olamadığı kadar, düşünürlerin, öğretim üyelerinin, yazarların, ressamların, sanatçıların, aydınların yerleşim ve yaşam merkezi olur.

Bu değerli büyüklerimizi, bu sanatçı dostlarımızı hatırlamak, adını “GÖNÜL BORCU” koyduğumuz bu bayram gününde onlarla birlikte olmak, onlardan feyz almak, onların ışığından yararlanmak adına, her yıl bir ya da iki Akyakalı Dostumuzu, büyüğümüzü tanıtmaya ve tanıtmaya çalışacağız...

Bu yıl, “Halet Çambel-Nail Çakırhan, Oktay Akbal” yılı olarak düzenlenen etkinlikler 3 Eylül 2007 tarihinde Yücelen Otelin Toplantı Salonunda Saat : 15 oo başlayacak. Belgesel Film izlenesi, panel ve keman resitalinin (Kemancı Cihat Aşkın) yer aldığı kutlamalara tüm Akyalılar davetlidir.

Konuşmacı olarak Oktay Akbal, Prof Dr. Bedia Akarsu, Prof. Dr. Şadan Gökova, Sami Karaören, Coşkun Özdemir, Serdar Kızık, Hamdi Yücel Gürsoy, Ünal Türkeş Ve Selçuk İnaç'ın katılacağı Panele bazı dostlar da İstanbul'dan mesajlarıyla katkı verecek.

Sağlık sorunlarından dolayı etkililiğimize gelemeyecek olan Nail Çakırhan ve değerli eşi Halet Çambel'e uzun ve sağlıklı ömürler diliyoruz ki, yolumuzu aydınlatmaya devam etsinler.



## MUĞLAMIZIN 7. MİLLETVEKİLİ HÜSEYİN ÜNSAL AND İÇEREK MECLİSTEKİ GÖREVİNE BAŞLADI...

Beldemiz sakinlerinden, Merzifon eski Belediye Başkanı, Derneğimizin Yönetim Kurulu Üyesi, sevgili dostumuz, değerli arkadaşımız **Hüseyin Ünsal**, Amasya'dan Cumhuriyet Halk Partisi Adayı olarak katıldığı seçimlerden başarıyla çıkmış ve milletvekili olarak TBMM'e gitme hakkını elde etmiştir.

Kazanacağından hiç şüphe duymadığımız değerli arkadaşımızın Ankara'da da çalışmalarını başarıyla sürdüreceğinden eminiz. Hüseyin Ünsal'ı sadece Amasya'nın değil, kentimiz Muğla'nın da milletvekili olarak kabul ediyoruz. Kutluyoruz, başarılar diliyoruz ve en yakın zamanda aramızda görmek istiyoruz.



## Sayfa 1'in Devamı

İşte bu yüzden korkuyorum... Bu önemli sözcükleri, tarihin derinliklerinden, binlerce yıl imbibkten süzülür gibi, süzüle süzüle gelen; acılarla, savaşlarla, deneylerle anlam kazanan ve içi mücadelelerle doldurulan bu önemli kavramları, öyle anlamını düşünmeden, içeriğini kavramadan, ya da çok fazla önem vermeden leblebi, çekirdek çıtlar gibi öylesine söyleyip geçiveriyoruz, içini boşaltıyoruz, anlamını kaybediyoruz, diye korkuyorum.

Hiç kuşkusuz, çağımızda, demokrasinin vazgeçilmez özelliklerinden en önde geleni toplumun **sivil** karakteri...Bu "Sivil Toplum" anlayışı içinde halkın yönetime katılmasına yardımcı olan, yani bir bakıma katılımı sağlayan da **Sivil Toplum Kuruluşları**...Yani dernekler, odalar, barolar, sendikalar, vakıflar ve benzerleri...Yani halkın, çeşitli amaçlarını, isteklerini dile getireceği, bunları gerçekleştirmek üzere güçlerini, çabalarını birleştirerek ortak bir yol tutturacağı, gönüllü oluşumlar...

Bugün, Batı Avrupa Demokrasilerinde bu oluşumlar olmadan, dernekler, sendikalar olmadan halkın kendi kendini yönetmesini düşünmek bile mümkün değil...

Bize, gelince, ülkemizde de on binlerce (60 bin deniyor) Sivil Toplum Kuruluşu var... Biz de, "Akyaka Kültür ve Sanat Derneği" olarak beldemizde bir Sivil Toplum Kuruluşuyuz.

Bir **amacımız** var. Yaşadığımız beldenin, insanlarının, gençlerinin, henüz yetişmekte olan çocuklarının eğitime, kültürlerine bir nebze olsun katkıda bulunmak, bilgi dağarcıklarını genişletmek, yaşam kalitelerine bir **kitap** boyutu ekleyebilmek vs... Bir gurup gönüllü bunlar adına çabalıyoruz.

En önemli amacımız da, bu beldeye, Akyaka'ya, Gökova'ya bir **halk kütüphanesi kazandırmak**.

Yerel ya da genel, seçerek getirdiğimiz hiçbir yöneticimizden hiçbir destek görmeden, yalnızca kendi çabamızla, bağışlarla, 3-4 bin kitaplık bir kütüphane oluşturduk.

Yurt dışında yaşayan hamiyetperver bir bilim adamımızın evinde kütüphanemizi geçici olarak sürdürüyoruz, emekle, çabayla, kişisel özveriyle... Ancak, **Halk Kütüphanemiz için, rant oluncağı haline getirilmeyen doğru düğün bir mekan istiyoruz**. Harcını kendi ellerimizle karacağımız, taşını, duvarını kendi gayretimizle oluşturacağımız bir kütüphane binasını yapmak ve Akyaka'ya kazandırmak istiyoruz. Kendimiz için bir şey istemiyoruz, çocuklarımız, gençlerimiz, okuyanlarımız, okuyacak olanlarımız için bir Kütüphane yeri istiyoruz.

Ey, seçilenler !..

Ankara, İstanbul, Muğla, Akyaka... Sesimizze kulak verin...

Halkın eğitimi, kültürel gelişimini yabana atmayın... Çocuklarımızın okuma isteklerini, kitaba olan açlıklarını rekabetçi duygularla göç ardı etmeyin...

**Sivil toplum anlayışını** anlamaya, sivil toplum kuruluşlarını içimize sindirmeye çalışın... Çünkü biz DEMOKRASİ'ye inanıyoruz, biz Atatürk'ün çizdiği yolda yürüyen, çağdaş, aydınlık bir Türkiye'yi temsil ediyoruz.

Saygılarımla.

## AKYAKA'NIN GELİŞME TRENDİ VE SORUNLAR

İsmail Atasever  
Hamle Gazetesi

Kendi aramızda sıkça kullandığımız bir deyim vardır.

**Her güzelin bir kusuru vardır.**

Aslında bu tür bir yaklaşıma neden olan ayrıntıları ya şartlar yaratır, ya da bize göre öyledir.

Ez azından bu şekilde görmek istiyoruzdur. Bu nedenle Akyaka, yazımın başlığı ile örtüşen bir tablo ile karşı karşıya olduğundan ister istemez, sahip olduğu güzellikler yanında sorunları gözmezlikten gelemesiniz.

**Sade bu yörenin tutkunları olarak bizler değil, her görenin hayranlığını gizleyemediği emsalsiz tabiat adına ister ki, mevcudiyet muhafaza edilsin.** Dolayısıyla geleceğe taşınsın.

Burasının bizlere miras olmadığı akıldan uzak tutulmasın.

Buna karşın koşullar sizi rahat bırakmıyorsa!

Birinci derece sorumlu belediye başkanı dahil yönetim kademesi üstesinden gelmekte zorlanıyorsa!

Eşsiz tabiat ve sahip olduğu iklim şartları, burasını günümüz koşullarında yaşanabilir yerleşim birimlerinin başında gelmesini sağlamış ise!

Kısaca Akyaka, son yılların en önemli cazibe merkezi haline gelmekten kendini alamıyorsa!

İşte o zaman bir takım sorular cevap arıyor.

**Böylesine müstesna bir beldenin gelişmesi adına sade ilgili ve yetkililer değil, yürürlükteki yasalar ve de yöre sakinlerinin kendilerini soyutlamaması gerekir.**

Değil mi ki yaşanabilir kent olma vasfı kaybolmasın isteniyor.

Öyleyse, herkes kendini sorumlu hissetmeli.

Belediye başkanı başta olmak üzere diğer görevliler ve sorumlular, imar uygulamalarının öylesine titiz davranmaları ki, burası diğer sahil beldelerinin akıbetine uğramasın.

Rant elde edeceğimiz diyerek, bir daha geri getirmenin mümkün olmadığı silüet yerle yeksan edilmesin.

O zaman ara ki eski Akyaka'yı bulasın.

Bu arada şu denebilir.

Güzel söylüyorsunuz da, her geçen gün önlenemez bir trendin sahibi beldenin yüz yüze geldiği sorunların aşılmasında imkanlar vermiyor.

Her türlü temizlikten cadde ve sokak düzenlemesine, görüntü ve gürültü kirliliğinin önlenmesinden, ziyaret edenlerin ilişkileri dahil kıyı, kordon ve azmak düzenlemesine kadar.

Bütün bunları mevcut imkanlar içerisinde yerine getirmek mümkün değil.

O takdirde bu defa şahsen ben sormak isterim.

Bazıları nasıl üstesinden geliyor?

Öyle turizm beldeleri biliyoruz ki imkanları sınırlı olduğu halde, pekala için içinden sıyrılıyor.

Hem de hiçbir kanunsuzluğa izin vermeden.

Yüksek rant içerdığı halde tarumar edilmesine izin vermediği nice değerleri muhafaza ederek...

Bunları söylemekle Akyaka'nın türlü sorunlarla boğuştuğu, belediye yetkililerinin yetersiz kaldığı gibi bir düşünce içerisinde değilim.

Burada yaşayan birisi olarak gözliyorum ki başkan Ahmet Çalca dahil tüm görevliler ellerinden geldiğince çaba içerisinde.

İstedikimiz, zaman zaman ortaya çıkan sorunların çözümü noktasında, çıkış yolu

## KUŞATILMIŞLIK VAR AMA DİRENÇ NOKTALARI DA VAR

Ali Rıza KOCA  
Atatürkçü Düşünce Derneği  
Muğla Merkez Şube Başkanı

Türkiye'nin bir kuşatılmışlık altında olduğu, bilinci ile bu kuşatılmışlığı kırmak için meydanlara akan milyonlarca kişinin zorlaması sonucu bir erken seçim sürecine girildi.

Yapılan erken seçim AKP'nin seçim zaferi ile noktalandı. Kuşatılmışlık açık biçimde sürerken bu kuşatılmışlığı kırarak ulusalı direnç noktaları yerine teslimiyetçi anlayış oylarını arttırdı. Burada bir yanlığı aramak mazeret yaratmak yerine direnç noktalarını yeniden örnek inançla yolmuza devam etmek gerekir.

Bu gün Ulus Devlet'e, Mustafa Kemal Atatürk'e, Türk Ordusu'na yapılan saldırılar, Avrupa Birliği yöneticilerinin sömürge valisi tavrı dışı istekleri, Kuzey Irak'ta ABD koruyuculuğunda oluşturulmuş istenen kukla Kürt devleti, PKK terörü, Kıbrıs sorunu, Ermeni soykırım yalanı; Türkiye'ye Sevri' dayatmak, Lozan'ı delmek için emperyalizm tarafından kurulan tuzaklardır.

IMF yönetiminde banka-borsa yüksek faiz sarmalında, sıcak paranın günlük gelirleri altında yaratılan kırılan ekonomi de aynı tuzagın parçasıdır.

Bu tablo açıkça gösteriyor ki ülkemiz emperyalist kuşatma altındadır. Genç Cumhuriyetimize karşı o tarihlerde Şeyh Said isyanını kurgulayanlar; bu gün Talabani'nin, Barzani'nin, PKK teröristümlerini destekleyenlerdir. Dünün İngiltere'sinin yerini bu gün ABD almıştır.

Ne yazık ki bu kuşatılmışlığı kırmaya ve ulusal bir duruş sergilemesi gereken AKP iktidarı ulusun gücüne güvenmemektedir. Meşruiyetini ABD'ye ve Avrupa Birliği'ne teslimiyette aramaktadır.

Bu kuşatılmışlık; ancak ulusalı, Laik Cumhuriyet'ten yana, emperyalizmin bütün oyunlarını kırarak, kurulan tuzaklara basmayacak, Atatürkçü Düşünce Sistemi'ni özümsemiş bir iktidar eliyle kırılabilir.

CHP Genel başkanı Sayın Deniz BAYKAL; aylardır parti gurup toplantılarında, televizyonlarda, miting meydanlarında konuşa dikkat çekmesine rağmen mesajın kitlelere ulaşamadığı görülmüştür.

ABD Irak'ı işgal etmiş, Ortadoğu coğrafyasına yerleşmiştir. Etnik ayrımcılığı, mezhepçiliği körükleyerek kan gölüne çevirdiği Irak'taki istikrarsızlığı, bütün bölgeye yaymak, BOP projesinin ön hazırlığıdır.

Soruyu tersinden sorarak olayı irdelemek gerekirse; siz olsanız, bir ülkeyi işgal etmeyi hedefleseniz, ne yaparsınız?

İlk yapacağımız şey enerji kaynaklarını el koymak, iletişim ağını işgal etmek, toplumun birliktelikle yaşama azmini kırmak, toplumsal dokusunu bozmakla işe başlarız.

ABD emperyalizmi de aynen böyle yapıyor. Sağ - Sol kavramlarını da aşarak Cumhuriyetçiler bu seçimde kendilerini birinci dereceden görevli sayarak, teslimiyetçi iktidardan kurtulmak için elinden gelen çabayı gösterdi. Ancak beklenen sonuç alınmadı. Her şey ortadayken halkımız AKP'nin yeniden iktidar olması için %46 oy oranıyla onay verdiğini gösterdi.

Söylenecek söz bellidir. İktidarı kutlamak, Türk halkına da oylarımızla seçtiğimiz iktidar hayırlı uğurlu olsun demektir.

Ancak demokrasi adına söylenelere, yazılanlara bakıldığında kimin demokrasiden ne anladığı, demokrasinin nasıl bir rejimi, nasıl bir yönetimi ifade ettiğini irdelemek gerekiyor.

Türkiye'nin kuşatılmışlığı sürüyor, ABD'nin, AB'nin sevini basınımda büyük yer alıyor.

Petkim'in satışı artık durdurulamayacak, sonuç mahkemede bitecek, Doğu ve Güneydoğu sorunu bundan böyle Kırt sorunu temelinde alınacak, Kıbrıs sorunu askıda bırakılacak, Türkiye aleyhine çözüm bekler halde tutulacak, Ulusal sorunlara yine teslimiyet bağlamında çözüm aranacaktır.

İktidara gelenler dün olduğu gibi Doğu ve Güneydoğu'da siyaseti ağılık, şeyhlik temeli üzerinden yürütecekler, tarikatçılık, cemaatçılık bu politikaya eklenerek sürecektir.

Umarız düşüncelerimizde yanlıyoruzdur. Bölgeden seçilen - söyleme göre - bağımsız Milletvekilleri bölgenin sorununu çözmek yerine yarıları derinleştirecek PKK anlayışı temelinde federasyonu, giderek ayrılık söylemlerini Parlamento'ya taşıyacaklardır.

Bu nedenle Feodal yapı kırılmayacaktır. Bu bölgede siyasi partiler her zaman siyaseti şeyhlik, ağalık üzerinden yapmışlar bu nedenle feodal yapı kırılmamıştır. Sonuçta gelir dağılımı dengesizliği, eğitim düşüklüğü devam etmiştir. Şimdi de aynı durumun devamı aynı politika sürdürüldüğünde kaçınılmaz olacaktır. Halen bölgeye yapılan önemli yatırımlar halka ulaşma yerine feodaliteyi beslemek için kullanılmaktadır.

Oysa Devletin temel görevi kalkınmayı tabana yaymak feodalizmin dağılmasını sağlamaktır.

Doğu ve Güneydoğuda ve geri kalmış yörelerde Kobiler ve Kitler yeniden kamu eliyle kurulmalıdır. Eğitim, sağlık sosyal güvenlik kurumları kesinlikle doğrudan kamu eliyle yürütülmeli bu alandaki özel kurumlar devletin gözetiminde olmalıdır.

Ne yazık ki küreselcilik, özelleştirmecilik, yağmacılık temel politika halini almıştır. Çözüm de anlaşılıyor ki bir başka bahara ertelenmiştir.

AKP iktidarının bu süreçte geçmiş davranışlarını gözden geçirmesi dileğimizeyizdir.

Cumhuriyet Halk Partisinin ise ilkelere ödün vermeden, bazı basın organlarındaki linç kültürüne teslim olmadan CHP ve alelacele saldırıya, dostça tartışmaya, çözüm aramaya ihtiyaç duymayan, kendini muhalefet sayanlara pirim vermeden kendisini bütün yönleriyle sorgulamaya almaktadır.

Cumhuriyetçiler meydanlara akarak ne yaptıklarının bilincindedir, davranışlarının bu gün de arkasındadır.

Türkiye Emperyalizmin kurduğu tuzakları bir bir kırarak kadrolara ve halkın gücüne sahiptir. İnsanlar sonsuza kadar yanılmamalıdır.

Demokrasiyi oy sandığı ve çoğunluğun ezgi aracı sayanlar medyadaki şaşkınlıkla yanlışlıklarını görecektir. Demokrasiyi iyi işletmek iktidarın olduğu kadar basının da görevidir. Ne yazık ki bir kısım medya artık mütekerre basının da aratır halindedir.

Umarız ağır bedeller ödmeden Türkiye'miz esenliğe çıkar, gerçek demokrasi kurumlarıyla uygulanabilir Türkiye alını bulur.

İnsan ömründe 4 -5 yıl önemli bir zaman dilimidir. Ama toplum hayatında kısa bir süredir.

Düşünmeye, inanmaya, savunmaya devam dileğiyle.



## OKTAY AKBAL KİTAPLIĞI



**B**ir kısmı bu güzel belde doğmamış ama burada yaşamayı seçmiş olan Akyaka Kültür ve Sanat Derneği (AKS) üyesi olan bizler, Akyaka'mıza; çocuklarımızın, gençlerimizin, yetişkinlerimizin rahatlıkla girip çıkabileceği, sohbet edip kitaplar üzerinde bilgi alışverişinde bulunup okumak için eve kitap götürülebileceği bir kitaplık kurmaya çalıştığımızı her fırsatta yineliyoruz.

Yönetimdeki arkadaşlarla aramızda yüksek sesle düşünürken, 'kitaplığımıza da Oktay Akbal adını

versek ne güzel olurdu' diyorduk ki, 14 Ağustos 2007 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Oktay Akbal'ın "Bir Anıt İnsan: Nail Çakırhan" başlıklı yazısını büyük bir keyifle okuduk. İçimiz daha büyük bir şevkle doldu. Bu düşüncemizi, Gökova bölgesinde yaşayan sizlerle de paylaşmaya karar verdik. Çünkü, Nail Çakırhan için yazdığı ve hepimizin de katıldığı güzel sözlerin; kendisi de Akyaka'ya gönül verip burada yaşamayı seçmiş ve bu sevgisini her fırsatta okurları ve dostları ile paylaşmış olan Oktay Akbal için de geçerli olduğuna gönülden inanmaktayız.

Kütüphanemizde bir bölümü Oktay Akbal'ın bağışladığı kitaplara ayırdık.

Diğer dostlarımızın da bağışlarıyla, kitaplığımızdaki kitapların sayısı ve çeşidi her geçen gün artmaktadır. Bu nedenle de kendi binamıza geçme zamanı artık gelmiştir. İnandığımızı belirttiğimiz yukarıdaki amacımızı gerçekleştirebilmek ve içinde "Akyaka Oktay Akbal Kitaplığı"nın bulunduğu çok amaçlı binamızı Belde'mize bir an önce kazandırabilmek için dostlarımızdan ve kurumlarımızdan her türlü yapıcı önerileri, maddi yardımları ve kitap bağışlarını bekliyoruz.

**Solmaz Turuç**  
AKS Yön. Kur. Üy.

Hepimize Kolay Gelsin.

## "OKTAY AKBAL AKYAKA HALK KÜTÜPHANESİ" YAPIM ÇALIŞMALARINA BU YIL İÇİNDE BAŞLAMAK İSTİYORUZ

**A**kyaka Belediyesi Meclisinin kararıyla, Kütüphane olarak inşa edilmek kaydıyla Derneğimize tahsis edilen Eski Su Deposu üzerinde "Oktay Akbal Akyaka Halk Kütüphanesini" oluşturmak üzere girişimlere başlanılmış bulunmaktadır.

Eski Su Deposu üzerine inşa edilecek olan yapı, çeşitli şahıs, kurum ve kuruluşların aynı ve nakdi destekleriyle gerçekleştirilecektir. Şimdilik Iğın sokaktaki geçici mekanında faaliyetini sürdürmekte

olan Halk Kütüphanemizde kitap sayısı üç bini geçmiş, dört bine yaklaşmıştır.

Son aylarda Kütüphanemize bağış yapanların arasında Oktay Akbal, Ankara Murat Dershaneleri sahibi Murat Baskı, Beldemiz iş adamlarından Engür Saner ve daha pek çok dostumuz bulunmaktadır.

Adını zikredemediğimiz tüm dostlarımıza bağışlarından ve desteklerinden dolayı teşekkür ederiz.

## Gökovalı anne-babalar kreş istiyor!

Eğitim okuldan önce başlar. Bunda ailenin payı olduğu kadar, okul öncesi eğitimin de payı yüksek; Gökovalı anne-babalar da bunun farkında. Başta Akyaka olmak üzere, Gökova'nın Turnalı, Kozlukuyu, Gökçe, Akçapınar, Şirinköy, Çitlik ve Ataköy'ünden anne-babalar bölgedeki kreş ihtiyacını konuşmak üzere iki defa buluştu. Sadece Akyaka'da 147 okul öncesi çocuk var. Bu sayı bölge genelinde 400'ü buluyor. Bu ve benzeri çalışmalarını yurt çapında destekleyen

Anne ve Çocuk Eğitimi Vakfı (AÇEV) ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği (ÇYDD), bu kadar çok sayıda okul öncesi çocuğun bulunduğu bölgeyi de destekliyor. Bu kadar önemli ve hassas bir konuya, Muğla Valiliği, Ula Kaymakamlığı, Gökova ve Akyaka Belediyelerinin de destek vermesi bekleniyor. Akyaka Kültür ve Sanat Derneği (AKS) yöneticileri, bünyesindeki deneyimli eğitimciler aracılığıyla bu sosyal aktiviteyi denetleme ve geliştirmeye talip olduklarını açıkladı.



## Çevre

Ah, çevre ah! Keşke insanlar seni kirletmese, hep temiz olsun ne güzel olur. Ama insanlar bunun bilincinde değil. Hep kirletiyorlar hep! Birimizin dur deme zamanı geldi.

İnsanlar sigara izmaritlerini, plastikleri ve en kötüsü doğada kalıcı olan pilleri doğaya atıyor. İnsanlar hala Dünya'nın yok olacağını bildikleri halde çevreyi kirletiyorlar.

Ama insanlara artık dur demek şart oldu. Hani derler ya

'birimiz hepimiz için, hepimiz birimiz için' bu sözü unutmayalım. Bu çevre hepimizin ve onu koruyalım.

**Sena Tüfekçi / C.B.Güneyman İ.O. 4.Sn.Öğr.**

## AKYAKA'DA YAŞADIĞIMIZ TARİHİ ÇEVRE

**Mehmet BİLDİRİCİ**

Akyaka Kültür Sanat Derneği'nin bültenine ilk defa yazdığım için bir ön açıklama koymayı faydalı gördüm. 1975 yılında ilk defa Akyaka'yı gördüm ve hayran oldum. 1985 yılında halen içinde yazıları oturduğum evimi aldım. 1994 yılından itibaren Akyaka ve tarihi değerleri hakkında araştırmalarda bulundum, 2004 ve 2006 yıllarında "İDİMA'DAN GÖKOVA AKYAKA'YA" konulu çalışmamı "Gökova Akyaka'yı Sevenler Derneği'nin düzenlediği "Nail Çakırhan- Halet Çambel Kültür ve Sanat Evi'nde sergiledim. Çok ilgi çeken bu çalışmayı, 2006 yılında bilgisayar ortamında CD olarak hazırladım. Konuya duyarlı arkadaş ve dostlarıma dağıttım. Gene de müracaat edenlere vermeye hazırım. Burada Akyaka hakkında 300 sayfa civarında açıklama ve çevre tarihi değerleri ile ilgili konular yer almaktadır. Bunların bazı önemli kısımları Derneğin WEB sayfasında da bulunmaktadır.

Ben bu yazımda bunları tekrar yazma düşüncesinde değilim. Ama yaşadığımız tarihi çevrenin ne kadar değerli olduğu konusunda bazı izlenimlerimi ifade edeceğim.

Bugün doğal ve tarihi güzellikler içinde yaşadığımız AKYAKA, tarihte İDİMA antik kentinin sınırları içinde yer almaktadır. İdima kenti Efes, Milet gibi zamanının en önde gelen kentleri büyüklüğünde değildir. Küçük bir kenttir. Kaya mezarlar, yazıtlar, antik yollar bugüne gelmektedir. İdima'ya içinde yaşadığımız bir kent olarak bakıyordum. Ama aşağıdaki 2 olay beynimde şimşeklerin çakmasına sebep oldu.

İlki 2001 yılında yer altı mezarın içindeki eşyaların bulunması oldu. Gerçekten şaşırtıcı, bu mezar bunun gibi başka mezarlarında olabileceğinin habercisi.

İkincisi İdima'da bir ANFİTİYATRO olduğunun habercisi bir yazılı taş.

Halen Muğla Müzesi'nin girişinde bulunan bu yazılı taşın hikayesi şöyle. Sayın eski Belediye Başkanı İsmail Akkaya tarafından köye pınar suyu getirilişi sırasında Azmak kenarında yapılan kanal kazısında görülen yazılı taş Cennet Restoran işletmecisi henüz Belediye Başkanı olmadığı dönemde Sayın Ahmet Çalca tarafından fark ediliyor ve sahipleniliyor. Sonradan Müze'ye giden taş Müze'yi ziyaret eden Amerikalı bir arkeolog-epigraf tarafından okunuyor. Eski Kültür Müdürü Hikmet Öz tarafından bana ulaştırılan taşdaki ifadenin Türkçe'si şöyle; "İdimalıların Birliği Menippos oğlu ARİSTONİDAS'ı İdima halkına karşı gösterdikleri yararlıklar dolayısıyla, onurlandırılması, heykelinin dikilmesi ve tiyatro'da ön sıranın verilmesi" den söz edilmektedir.

Bu yazıt İdima'da bir tiyatro olduğunun habercisidir. Taşın çok zaman önce tepeden yuvarlandığı düşünüldüğünde tiyatronun kalenin hemen arkasında kuzey-doğu yönünde olduğu anlaşılmaktadır.

Ben bir arkeolog arkadaşla burada bu bilgiler ışığında yüzeysel araştırma yaptım. Arazi yapısı tamamen tiyatro yapımına uygun. Ancak zeminde görülen malzemeler tamamen doğal malzemelerden oluşuyor. Yani biriz yok.

Ancak arazi dağın yamacıdır. Aradan geçen 1800-2000 yıl içinde dağdan malzemelerin kayarak gelmesi çok doğaldır. Tiyatronun üstünün, kayan malzemelerle birkaç metre doldurulduğu kamsındayım.

Bunu aşağıdaki gözlemlerim de doğrulamaktadır. Bugün Cennet Restoran önünde park yeri için bir kaç metre dağ tarafı kazılmış ve buradan yapı temelleri ortaya çıkmıştır. Bu da dağdan toprağın kaydığını kanıtlamaktadır.

İleride kazı yapıldığında, biz belki göremeyiz ama, Akyaka antik tiyatrosuna kavuşacaktır diye düşünüyorum.



# NASIL BİR "GÖKOVA" ?...

SELÇUK İNAÇ

Akyaka Kültür ve Sanat Derneği  
Y.Kur. Bşk.

## Gökova nedir?

Soruya dikkatinizi çekmek isterim !..  
"Gökova neresidir" demiyorum, "Gökova nedir?.." diye soruyorum soruyu.

Yanıt :

"Gökova, Türkiye'nin Akdeniz havzası içinde, yesilin her rengine boyanmış, ağacın, meyvenin, ormanın her türlüyle bezenmiş, defne, kekik, kantaron, adaçayı gibi sıfali otlarla örtülmüş, deniz, göl ve akarsularla çevrelenmiş öyle bir masal diyarıdır... "Masal diyarı" dedimse, öyle gerçek olmayan, hayal ürünü bir fantazi değil, doğasıyla, çevresiyle, tarımsal ve turizme dayalı ekonomik açılımlarıyla yasamsal değere sahip, elle tutulur, gözle görülür bir gerçekliktir Gökova..."

Bir benzetme yapmak gerekirse, Gökova, Türkiye'nin, Anadolu'nun, Ege ile Akdeniz'imizin TOSKANA'sidir...

Peki, Toskana neresidir?

Toskana bir **turizm** merkezidir.

Bilindiği gibi, İtalya'nın en gözde **turistik** bölgelerinden birisidir Toskana... Ama, yalnızca İtalya'nın değil, Avrupa'nın da en çarpıcı, en gözde yerlerinden biridir...

Toskana bir turizm merkezi olduğu kadar, aynı zamanda bir tarım alanıdır; üzümüyle, sarabıyla, zeytinyle İtalyanların en çok öğündüğü bir **tarım** bölgesidir.

Toskana, bir bakıma, Avrupa'nın da **Tarımsal Turizm** merkezidir denilebilir.

Yemekten mimariye, heykelden dekorasyona, kısaca yaşam kültürüne, yaşamın inceliklerine, geleneklerine dair pek çok şey bulabilirsiniz orada. Bu nedenle, Toskana ayrıca da bir **kültür** merkezidir.

Mimarisi, çevre düzenlemesi, tarımı, üzüm bağları, sarabi, zeytini, zeytinyağı, yemek çeşitleri,



BU DA BİZİM GÖKOVA'MIZ...  
GÖKOVA !...

yemeklerin hazırlanışı, yemeklerin sunumu ve daha bir dolu benzersiz yaşam özellikleriyle Toskana, Avrupalı için bir "Yaşam Sanatı" Merkezidir...

Orada bulunmak, orada bir gece konaklamak, orada bir yemek yemek; Orada bir sarap içmek, oradan bir sise sarap edinmek; Orada bir mülke sahip olmak...

**Gökova** da, doğasıyla, tarımsal özellikleriyle, mimarisıyla, gelenek görenekleriyle ve yaşam biçimiyle bizim Toskana'mız olmayı çoktan hak etmiş bir yöremizdir.

Ancak, köylüsüyle, kentlisiyle, sürekli yasayısıyla, günü birlik gelip gideniyle, yöneticisi, belediyeçisi, memuru, çalışanıyla bunu fark etmemiz, bunu anlama-miz, bunun için çaba göstermemiz ve BUNU HAYATA GEÇİRMEMİZ şart.

Bunun için, ona, topyekun birçok sihirli elin

degmesi lazım. Ama, kesinlikle , orayı, Gökova'yi, Akyaka'yi beton yığınlarına dönüştürecek, onu yasanmaz kilacak, dar görüşlü, duyarsız, rant hesaplı, kötü ellerin kesinlikle degmemesi, dokunmaması gerek...

## \* GÖKOVA NASIL PLANLANMALIDIR?..

### \* ANAİLKELER :

- Bölgenin projelendirilmesinde öncelikli "doğal değerler" ön planda tutulmalıdır.

- Elbette turizm önemli, ama tarımın önu kesilmemeli, tarımsal üretim devam ederken **TARİMSAL TURİZME** öncelik verilmelidir.

- Narenciye, zeytin, üzüm ve sarap üretimi gibi önemli tarım alanlarını özendirerek destekler sağlanmalıdır.

- Yapılaşma yoğun olmamalı, YAPILAR mümkün olduğu kadar AZ, SEYREK, ama ÖZELLİKLİ olmalıdır. (Ki bu çizgi, zaten belirlenmiş, "Nail Çakırhan Mimarisi" diye tanımlanan üslup kurallarıyla yerleşip, benimsenmiştir.)

- Yapılar, Anadolu mimarisinin ilginç örnekleri esas alınarak taş ve ahsap malzemelerden oluşturulmalıdır.

- Yapılaşma kaçınılmaz, ancak, yerleşim alanlarını çevresinde mümkün olduğu kadar GENİŞ TARİMSAL ALANLAR bırakılmalıdır.

- Tarımsal ürünlerin yemeğe dönüştürülmesi sürecinde ülkenin ve yörenin KÜLTÜREL KİMLİĞİ ve YEMEK KÜLTÜRÜ ön plana çıkarılmalıdır.

- Oluşturulan yapıların arasında, narenciye, zeytin, üzüm gibi yöre ürünlerinin sunulacağı, pazarlanacağı, mekanlar, satış noktaları ve lokantalar yer alacak şekilde düzenlemeler yapılmalıdır.



İŞTE BU ONLARINKİ :  
TOŞCANA'DA BİR ÜZÜM BAĞI,  
BAĞEVİ, ŞARAPHANEŞİ, VE OTELİ...



## \* GÖKOVA'DA NASIL BİR YASAM HEDEFLENMELİ?

### \* ÖZETLE VE ÖNCELİKLE NELER YAPILMALI?

- Her şeyden önce çevreye gözümüz gibi bakmak ve onu korumak gerektiğine inanıyoruz...

- Rant amacıyla, çevrenin ve doğanın bozulmasını, beton yığınlarına dönmesini istemiyoruz.

- Yani sıra, Birleşmiş Milletler'ce de kabul edilen sürdürülebilir bir ekonomik model içinde, çevremizi ve tarım alanlarını bozmayan, tarım kültürünü ortadan kaldırmayan, içinde yaşayanların bir biçimde tarımsal ekonomiye katkıda bulunduğu, ekolojik ilkel yaşam alanlarının kurulmasını istiyoruz.

- Tarımın ve turizmin bir bütünlük içinde ele alınıp islendiği ve desteklendiği, evrensel ekolojik değerleri bünyesinde barındıran sürdürülebilir bir ekonomik işleyiş arzu ediyoruz.

### "GÖKOVA" VARLIĞINI NASIL SÜRDÜREBİLİR?..

#### 1. "GÖKOVA" BİR BÜTÜNDÜR...

Gökova'yi, köy, belde, tarım alanı, mahalle diye parçalara ayırmak doğru değildir. Gökova, tüm bu parçaları bünyesinde barındıran bir bütünlüktür. Bu nedenle, bölge, bütünüyle tek bir master plan içinde ele alınmalı, yörenin ekonomik özellikleri, tarımsal ve turistik potansiyeli, tarihi ve kültürel nitelikleri, doğal ve çevresel değerleri, kentsel ve yasamsal beklentileri tek merkezden, tek elden yönetilmelidir.

#### 2. BELDE VE KÖYLER İLİSKİSİ – GÖKOVA İLÇESİ

Bu anlamda çözüm, kanaatimizce, ancak "GÖKOVA İLÇESİ" adı altındaki bir idari yapılanmayla ile mümkün olabilir.

Gökova, (Kozlukuyu) merkezli bir ilçe yapılanması, Akyaka Beldesi de dahil olmak üzere, Akçapınar, Göçke, Ataköy, Çitlik, Yeşilova, Yılanlı köylerini ve mahallelerini içine alabilir ve yöre bir tek idari merkezin çatısı altında, kuralları belirlenmiş ve disiplinli edilmiş bir plan çerçevesinde yönetilebilir.

Bize göre, bir bütün olarak Gökova'nın aklıca yönetiminde yapılması gereken ilk iş, bu tek merkezli idari yapılanmayı oluşturmaktır.

Aksi taktirde, bu bütünlüğün her ayrı yönetsel olusumunda farklı farklı uygulamalar yapılacak, yöre (ülkemizin diğer bölgelerde olduğu gibi) çirkin yapılaşmanın, betonlaşmanın, sanayi diye yutturulan sevimsiz ticari girişimlerin ve rant hesaplarının kurbanı olacaktır.

Bunu pek çok yerde yaptık, hiç olmazsa burada, Gökova'da yapmayalım..

#### 3. YÖRENİN EKONOMİK DEĞERLERİ :

Yörenin ekonomik açılımlarını üç ana nokta üzerinde toplamak mümkündür

- TURİZM
- TARIM
- BALIKÇILIK

Balıkçılığın giderek ekonomik değerini kaybetmiş olmasına karşı bu üç alanın açılımlarını ve sorunlarını bir başka yazımızın konusu içinde ele

alacağız.

#### 4. KENTSEL SORUNLAR, İMAR PLANLARI VE YAPILASMA :

Burada üzerinde durmamız gereken ana konu, yöreye olan talep ve buna bağlı olarak gelişen yapılaşma sorunudur.

Bir süredir başlayan "Akyaka'yi dünyanın turizm merkezi yapacağız" anlayışı ve bunun sonucu olarak sürdürülen tanıtım kampanyaları, Akyaka'nın ve Gökova'nın hazırlıksız yakalanmasına neden olmuştur.



Yöre, hiç beklemediği bir anda, yurtiçinden ve dışından gelen bir taleple çalkalanmış ve bu istah kabartan rant beklentileri, plansız, çirkin, kurallara uygun olmayan bir yapılaşmaya ortam hazırlamıştır.

Birkaç yıl içinde Akyaka içinde ve çevre köylerde oluşturan yapılan binalar, beton bloklar; mimari adına dikilen heyula gemiler, tekneler; bölgenin en değerli hazinesi olan azmakların içine kadar giren oteller, lokantalar ve özel yapılar Nail Çakırhan mimarisini dillerinden düşürmeyen yetkililerin ona ne ölçüde, nasıl ve ne kadar sahip çıktıklarının göstergesi olmuştur.

#### a) YOLLAR (TRAFİKAKISI)

Gerek Akyaka Beldesinin İmar Planlamasında, gerekse çevre köylerin kadastral olusumlarında zamanında göz önünde bulundurulmayan ihtiyaçlar, yeşil alanlar, yollar, yol ölçüleri bugün her biri birer kambur olarak omuzlarımızda yer almaktadır.

#### (Notlar:

- Akyaka'nın kent içi yolları, birilerinin heveslendiği gibi, birakin bir "dünya turizm merkezi" olmayı, kaba-saba bir yerleşim yeri için bile yürekler acisidir. Yaz aylarında, sokak aralarında gelişigüzel park eden araçların arasından ilerleyebilmek, İstanbul'un Sirkeci Meydanından geçmekten daha zorlu bir mücadele gerektirir.

- Hele hele, denize, plaja inen yollar arasında ilerleyebilmek, iskeleye ve denize ulaşabilmek, Çanakakale savaşının cephe mücadelelerine tas çıkartır.

- Hepsini bir yana, Çınar Plajına giden yol ve üzerinde park eden araçlar bir felaketin habercisi... Yolun sağına ve soluna park eden araçların arasından geçmeye çalışan üçüncü aracın sürücüsü kesin ip cambazı olmak zorunda...

Bu Çınar Plajı yolundaki trafiki düzenlemek için ne bekleniyor bilemiyorum. Araçlardan birinin aşağıda denize giren, piknik yapan ailelerden bir kaçının

üzerine yuvarlanmasını, pek çok canın telef olmasını mı?... Neyi bekliyorlar?..

Hadi planlanırken şehir içi yollar dar tutuldu, günün belli saatlerinde bu yolların trafiki akisini düzenlemek de çok mu zor?..)

#### b) YESİLALANLAR,

Tüm yerel yönetimler yeşil alanları sevmez. Çünkü rant sağlamaz. Bakım gerektirir. Masraf kapısıdır. Akyaka Belediyesi karşısında, yanında-yöresinde bulunan yeşil alanlar da öyle... En iyi ihtimalle b.. çukuru olur... Kokusu ars-u alaya çıkarmış, çevresinde kokudan, sinekten oturulmazmış, varsin olsun... içinde hurda atıklar duruyor, depo olarak kullanılıyor, kamyonlar park ediliyor ya... Simdi kim uğrascak yeşil alanla..

#### c) KANALİZASYON + ARITMA TESİSİ...

İşte bu konu Akyaka'nın en derin acısı... Bu sene çalışmaya başlayacak deniyor ama, pek çok sorunu var. Bir kere her şeyden önce kanallar sağlıklı yapılmadı, kırık, patlak, delik... Öte yandan arıtma tesisi sorunu ve çevre köylerin tepkisi var... Daha da önemlisi tüm evlerin kanallara bağlanması için ciddi bir teknik çalışma gerek... Ama kimse çıkıp da bu konuda halka bir şey anlatmıyor...

#### 5. ÇEVRE SORUNLARI VE KORUMA :

- İKLİM – KÜRESEL İSİNMA - KURAKLIK  
Bu konuda hiçbir şey yazıp söylemeye gerek yok...  
Kısaca KUU- RUU- YOO- RUUUZ...

- BİTKİ ÖRTÜSÜ, ORMAN VE YANGIN  
Ve ormanlarımız yanıyor...

#### 6. SU VE AZMAKLAR

Ama, azmaklarımız büyük bir aymazlıkla denize akıyor... Üzerinde birkaç beylik lokanta... Birkaç özel ev... Biri de "ulusal ve uluslararası özel çevrecimizin evi" olmak üzere...  
O, içme suyumza karıştırılan sahane azmagimizin içine göz göre göre... ne yapıyoruz bilmiyorum...

#### 7. DENİZ KULLANIMI (KIYI-PLAJ-BALIKÇILIK)

- DENİZ – PLAJ KULLANIMI - DENİZ SUYU KİRLİLİĞİ

- KOLİBASİLİORANI

Bu konular, "AB KIYI YÖNETİMİ PROJESİ"nin ilgi alanına girdiği için Yazı konumuzda simdilik buna değinmeyeceğiz...

#### ÖZETLE...

Önümüzde böyle bir Akyaka, böyle bir Gökova var... Bu özel bölge, bu yeryüzü cenneti, daha fazla onununun arpalığı olmadan, Rant hesaplarına kurban gitmeden ne yaparsak simdi yapmalıyız. Gökova'ya Sahip çıkmak birkaç kişinin değil, öncelikle bizim, hepimizin görevidir...

Gelecek sayımızda, "GÖKOVA- AKYAKA NASIL PLANLANMALI" bunu ele alacağız. Saygılarımla...



# KAYA KÖY 'ÜN ÇIĞLIĞI

## HÜSNIYE YENIKEÇECİ AKS Yönet. Kur. Üye.

Derneğimizin kültür ve çevreyi tanıma amaçlı gezilerinin üçüncüsünü gerçekleştirdik. Çok keyif aldığım, bilgilendiğim, bir o kadar da hüzünlendiğim geziyi anlatma fırsatı bulduğum için çok sevindim. Dilerim duygularımı iyi bir şekilde ifade edebirim.

Geziyi yapmaya iki gün kalmıştı ve hala yeterli katılım sayısına ulaşamamıştık. Ne yapacak, ertelesek mi diye düşünürken son gün öylesine başvuru oldu ki bir kısmını üzülerek geri çevirmek zorunda kaldık. Sempatik gezi kaptanımız Serdal Pekmezci ve 28 katılımcı ile 07.06.2007 Perşembe sabahı 8.00 de yola çıktık.

Yaklaşık bir saat sonra Köyceğiz gölü kıyısında çok güzel bir yerde çay molası verdik. Etrafı dağlarla çevrili, dağlar günnük ve çam ormanları ile kaplı bu yerde içtiğimiz demli çay mahmurluğumuzu üzerimizden atmamızı sağladı.

Fethiye Antalya karayolu üzerinde Kemer kavşağından saparak 21 km uzaklıkta SAKLIKENT'e ulaştık. Huzurun ve heyecanın aynı anda yaşandığı bu nadide mekanda cennetin yansımasını buldum adeta. Girişte merdivenle çıkılan ağaç evler bir kuş yuvasını andırır görünümü ile karşıladı bizi. Türkiye'nin en uzun ve en derin kanyonunun burada olduğunu öğrendim; 18 km uzunluğunda çok dar ve yalçın kayalardan meydana gelmiş. Adeta güneş ışınları giremiyor içine , bu gibi havası ve su sesleri arasında çok güzel birkaç saat geçirdik. Bana ilginç gelen ise buranın yakın zamanda yöre köylüleri tarafından keşfedildiğini ve yaklaşık 20 yıldır turizmle hizmet verdiğini öğrenmek oldu.

Saklıkent'e 8 km uzaklıkta TLOS antik kentine geldik. Ancak yemek zamanı gelmişti, dönüştürme üzere yaratıcılığın hoş bir örneği olan Yakapark'a ulaştık. Anıt olmuş ağaçlar, kademeli teraslar , kızgın sacda gözleme yapan köy kadınları

## FETHİYE GEZİSİ

Perşembe günü sabah saat 08.30'da Akyaka'dan hareket ettik. İlk önce Köyceğiz'e giderek çay molası verdik. Eskiden insanlar tasları Köyceğiz Gölü'ne atıp, dileklerinin kabul olacağını inanırlarmış. Ama artık bu zamanlarda taslar toplanmış. Bir süre sonra Ortaca'dan geçtik. Daha sonra Fethiye çevre yolundan geçerek, Kargı Koyun'da manzara molası verdik. Yukarıdan bakınca Fethiye'yi görüyordum. Saklıkent'e giderek bir saat boyunca orada kaldık ve Türkiye'nin nasıl bir doğal güzelliğe sahip olduğunu bir kez daha anladım. Fethiye ve çevresi süz kalırsa buradan su getirilip susuzluk telafi edilecek. Çünkü orası suyu tükenmek bilmeyen bir yer. Kendi kendine kayaların arasında bir ağaç yetiştirmiş. Suyu ayağına soktum. Su çok soğuktu. Bu yüzden içim soğudu. Yüzümü yıkadım. Çok rahatladım. Daha sonra Tlos 'a giderek balık yedik. Kral mezarlarını görerek kaleye çıktık. Düşmanın ne zaman gelebileceğini bilemeyecekleri için çok az bir süre içinde kaleyi bitirmeleri gerekirdi. Ve biz bir evi neredeyse 2 yılda bitiriyoruz. Eski insanlar bunu yaparak rekor kırmış sayılırlar. Artık Akyaka'ya geri dönecektik. Geri dönerken yağmur yağdı. Akyaka'ya vardığımızda saat 20:00'yi geçiyordu. Gezi sonunda gerçekten çok bilgi almıştım. Ve gezi sırasında bizi bilgilendiren Sedat amca ve bize rahat bir yolculuk sağlayan şoförümüze çok teşekkür ediyorum. ... Erenay Umay ÇINAR EMİRBEYZAT İLKÖĞRETİM OKULU MUĞLA Nihal SÜRER öğrencisi.



,taze alabalıklar ,kanallardan taşarak akan suyun ve hisırdayan yaprakların sesleri arasında yemeğimizi yedik.

Tlos 'u gezme zamanı gelmişti. Hitit tabletlerinde M.Ö 14.yy dan bahsedilmesine rağmen Lykia bölgesinin en eski kentlerinden olan Tlos 'ta M.Ö 2000 'e dayanan bir yerleşim olduğunu öğrendik. Tiyatro, mabet, hamam kalıntılarını gezdik.

Kaya mezarlarının en önemlisi Olympos kentinde sözü geçen kanatlı Pegasus 'u, üzerinde üç başlı canavar Chimera ile savaşırken resmeden Bellerephontes'e ait tapınak mezar bunların en görkemlisi.

Tlos; şimdiki yerleşim yerinin Kuzey doğusunda son derece dik uçurumların bulunduğu oldukça yüksek, kayalık bir tepenin üzerinde 19 .yy da bölgeye hakim olan Derebeyi Kanlı Ali Ağa bir de Osmanlı Kalesi yaptırılmış.

Son durağımız Kaya Köy. Hayal Köy de diyebiliriz. Sanki filmlerden kopup gelmiş terkedilmiş bir köy. Evler grinin onlarca tonunu yansıtmakta. Eski bir Rum köyümüştü burası, mübadele sırasında Türklere gelmiş ve bu köye yerleşmişler. Hala bazı evlerde yaşayanlar var. Burada içimi çok hüzün sardı. Kim olursa olsun insanın evini ,yurdunu, anılarını, aşklarını terk edip gitmeleri içimi acıttı.

O sırada bu hüzünümü unutturan bir şey oldu .O terk edilmiş evlerin arasında o kadar güzel bir dut ağacına rastladık ki hepimizin ağzında iyi bir tat bıraktı. Sonra 17 yy dan kalan bir çeşmede elimizi yıkadık ve bir çay molası verdik.

Dönüş zamanı gelmişti. Gördüğümüz yerlerin anıları belleklerimizde unutulmamak üzere kalacaktı. Çünkü çok keyif almıştık. Akşam 20.30 da Akyaka'mıza döndük. Nice gezilerde buluşmak üzere vedalaştık arkadaşlarımızla.

## Oktay Akbal Kitaplarını AKS Halk Kütüphanesine bağışlıyor

Cumhuriyet Gazetesinin duayeni, Türk Edebiyatının önde gelen ismi Oktay Akbal kitaplarını Akyaka Kültür Sanat Derneği Halk Kütüphanesine bağışladı. Uzun yıllardır, Akyaka'da yaşayan Oktay Akbal eşi ile AKS Halk Kütüphanesini ziyaret etti ve bundan böyle kitaplarını AKS Halk Kütüphanesine bağışlayacağını söyledi.

Akyaka Kültür ve Sanat Derneği yöneticileri de Oktay Akbal'ın bağışladığı kitapları ayrı bir bölümde toplayacaklarını ve o bölüme Oktay Akbal kitapları bölümü diyeceklerini belirttiler.

2006 yılında da Oktay Akbal 100(Yüz)ün üzerinde kitabını AKS Halk Kütüphanesine bağışlamıştı.



Ormanı sevmek  
yetmez ,  
Korumak gerekir

## BİR DOĞU ANADOLU GEZİSİNDEN NOTLAR TATVAN NEMRUT KRATER GÖLÜ

### Aydın Turunç Maden Yük. Müh.

11 - 19 Haziran tarihleri arasında yaptığımız Doğu Anadolu gezisi sırasında eşim Solmaz'la birlikte Tatvan'a da uğradık ve iki gece kaldık.

Coğrafya bilgimizi tazelersek; Tatvan, Türkiye'nin en büyük gölü olan Van Gölü'nün batısında, Bitlis İli sınırları içindedir. Kuzeydoğusunda Bitlis'in Ahlat, Güneydoğusunda Van'ın Gevas ve batısında Bitlis'in Hizan ilçeleri ile sınırdadır. Muş-Van-İran demiryolunun feribot iskelesi de Tatvan'dadır. Denizden yüksekliği 1700 metre, Van gölününü ise 1646 metredir.

Doğu Anadolu gezimiz sırasında görmek istediğimiz yerlerin başında gelen Nemrut Dağı Krater Gölü, Tatvan İlçesi sınırları içerisinde ve kuzeybatısındadır. Sönmüş bir volkan olan Nemrut Dağı, bu yörelerde yaşayan Warden adlı bir Ermeni'nin eserinden öğrendiğimize göre, son olarak 1441 tarihinde püskürmüştür. Jeolojik devrelerden Üçüncü Çağ ( Neogen ) sonlarında ve Dördüncü Çağ ( Kuaterner ) başlarında faal olan Nemrut Dağı Kuaterner'deki son büyük indifada zirvesini kaybetmiş ve eski Murat Vadisinin akış yönünü tıkararak Van Gölü'nün oluşumuna sebep olmuştur. Volkan konisinin yerinde de ise 7 - 10 km. eninde ve boyunda Türkiye'nin en büyük ve yüksek Kaldera'sı ( volkan çanağı, kazanı ) meydana gelmiştir.

Sivri Tepe ( 2935 m. ), Nemrut Dağı Tepesi ( 2801 m. ), Turşuk Tepe ( 2828 m. ), Doğu Nemrut Tepesi ( 2625 m. ) gibi zirvelerle çevrili Kaldera'nın içine girmek ve gölleri görmek üzere 11 Haziran sabahı Tatvan'dan arabamızla hareket ettik. Çekmece Köyünü geçtikten sonra, yamacı izleyerek yer yer biçilmiş olan yoldan Doğu Nemrut Tepesi batısındaki geçide doğru ilerlerken yağmur başladı ve birden basturan sis içinde yol görünmez oldu. Yamaçtaki gevşek tüflerden akıntılar da başlayınca, görünmeyen yolda ilerlemekten vazgeçip, geri döndük ve 5 minaresi ile meşhur Bitlis'i görmeye gittik.

Bitlis'te, Ulu Camii Minaresi, Gökmeydan Camii Minaresi, Kale Camii Minaresi, Şerefiye Camii Minaresi ve Meydan Camii Minaresi, İhlasiye Medresesi ve Bitlis Kalesi'ni gezdikten sonra Van Gölü kıyısındaki Ahlat'a hareket ettik.

Ahlat'ta Selçuklu Mezarlığını, Kümbetleri, sahildeki Osmanlı Kalesi ve içindeki Camileri gördükten sonra yeni açılan Ahlat Müzesi'ni gezdik.

Vaktimizin uygun olduğunu görünce, bir de Nemrut doğu yolunu deneyelim dedik. Ahlat'tan sonra Saka, Taşharman ve Derinbayır köylerini geçtik. Yolun kapalı olduğunu öğrenince Tatvan'a geri döndük.

12 Haziran sabahı, tekrar yola koyulduk ve pırl pırl bir günde 2600 m. yükseklikteki geçide ulaştık Batımızda masmavi, yarım ay şeklindeki Nemrut Gölü, Kaldera'nın yeşilliği içinde, bütün çekiciliği ile gözlerimizin önüne serildi. Manzaranın tadını çıkararak yavaş yavaş yola devam ettik. Denizden yüksekliği 2247 m. olan Nemrut Gölü'nün en derin yeri 150 m. kadardır. Bunun kuzeydoğusundaki İlğöl ise 7-8 m derinlikte olup suyu ılıktır. Onun da denizden yüksekliği 2247 m.dir Yakımda sıcak su kaynakları ve volkanik gazların çıktığı kovuklar bulunur. Göltepe eteklerinde ise 2285 m. yükseklikteki Küçük Göl vardır. Kaldera'nın geri kalanı, obsidiyen ( volkanik cam ), tüf gibi volkanik malzemeden teşekkül eden tepe ve çukurluklardan ibaret olup şimdiki koyun sürülerinin otlağı mera durumundadır. Bu güzellikleri doya doya seyrettikten ve içimize sindirdikten sonra, bir gün önceki yağmurda yılanarak pırl pırl parlayan obsidiyenlerden toplayıp Tatvan'a döndük, Ahlat üzerinden Van'ın Adilcevaz ilçesine hareket ettik.

Bu güzellikleri sizlerin de bir gün görebilmesi dileğiyle.



# SATRANCIN TARİHÇESİ

Satrançın, zamanımızdan en az 4000 yıl önce Mısır'da oynandığına dair bulgular piramitlerdeki kabartmalarda bulunmaktadır. Yine Çin'de, Mezopotamya'da ve Anadolu'da oynanmaktadır. Oyunun bugünkü adını alması, MS 3.-4. yüzyıllarda Hindistan'da, oyuna ÇATURANGA denmesi ile başlar. Satranç ile ilgili ilk yazılı belgeler Hindistan'dan kalmaz. Daha sonra satranç İran'a, onlardan Araplara, Endülüslüleri sayesinde de İspanya üzerinden Avrupa'ya yayılmıştır. Arap ve Avrupa el yazması kitaplardan sonra, İspanyol Lucena'nın ilk basılı satranç kitabında (1497) satrançın o zamanki yeni kuralları açıklanmıştır. O zamandan bugüne kadar, satranç oyununun kuralları değişmeden gelmiştir. İspanya'dan sonra, İtalya, Fransa, Almanya, A.B.D ve Rusya'da satranç hızla yaygınlaştı. 15. yüzyılda İspanyol Lucena, 17. yüzyılda İspanyol El Greco, 18. yüzyılda Fransız Philidor'un satranç kitapları vardır. 19. yüzyıl sonlarında satrançın büyük yıldızları belirdi: Anderssen, Morphy, Rubinstein ve Steinitz. 1850'lerden başlayarak, güçlü oyuncuların katıldığı turnuvalar yapıldı. Sonunda, 1886'da o zamanın en kuvvetli iki satranç oyuncusu arasında, ilk dünya satranç şampiyonluk karşılaşması oynandı. Wilhelm Steinitz bu maçı kazanarak ilk resmi dünya satranç şampiyonu oldu.

Dünya Şampiyonları		
Wilhelm Steinitz	1886 - 1894	
Emanuel Lasker	1894 - 1921	
Jose Raul Capablanca	1921 - 1927	
Alexander Alekhine	1927 - 1935,	
	1937 1946	
Max Euwe	1935 - 1937	
Mikhail Botvinnik	1948 - 1957,	
	1958 - 1960,	
	1961 1963	
Vassily Smislov	1957 - 1958	
Mikhail Tal	1960 - 1961	
Tigran Petrosian	1963 1969	
Boris Spassky	1969 1972	
Robert Fischer	1972 1975	
Anatoly Karpov	1975 1985	
	1993 1999	( FIDE )
Garry Kasparov	1985 - 1993	
Garry Kasparov	1993 2000	(ACP)
Alezander Khalifman	1999 -2000	(FIDE)
Vladimir Kramnik	2000 2006	(ACP)
Viswanathan Anand	2000 2002	(FIDE)
Ruslan Panamariov	2002 - 2004	(FIDE)
Rustam Kasımdzhanov	2004 - 2005	(FIDE)
Veselin Topalov	2005 - 2006	(FIDE)
Vladimir Kramnik	2006 - .....	

1998'den sonra iki ayrı dünya şampiyonluğu kabul edilmeye başlanmıştır. Biri FIDE'nin (Dünya Satranç Federasyonu) düzenlediği dünya birinciliği turnuvasını kazanan dünya şampiyonu, diğeri de Profesyonel Satranççılar Birliğinin dünya şampiyonu. 2001 yılında FIDE'nin dünya şampiyonu Viswanathan Anand'dır, Profesyonel Satranççılar Birliğinin dünya şampiyonu da Vladimir Kramnik'tir. Bu durum 2006 yılında FIDE Dünya Şampiyonu Veselin Topalov ve ACP nin Dünya Şampiyonu V.Kramnik arasında oynanan maçtan sonra sona ermiş ve iki dünya şampiyonluğu ünvanı birleştirilmiştir. Vladimir Kramnik, halen "Mutlak Dünya Şampiyonu" ünvanını taşımaktadır.

## ÜLKEMİZDE SATRANÇ

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne bağlı Türkiye Satranç Federasyonu 1991 yılında kurulmuştur.

### KÜNYE:

Akyaka Kültür ve Sanat Derneği bültenidir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur. Akyaka Kültür ve Sanat Derneği (48 011 019) adına sahibi:

**Selçuk İnaç (Bşk)**

Yazı İşleri Sorumlusu:

**Sedat Atay (üye)**

**Vergi No: Ula 043 033 73 54**

Akyaka Kültür ve Sanat Derneği

İlgin Sk. No:8 Akyaka Ula MUĞLA

E-mail: aks-akyaka@hotmail.com

Tel: 0 252 243 41 16 - 0 252 243 50 09

Baskı: Devrim Gazete ve Matbaası / MUĞLA

Tel: 0 252 214 37 85

Ülkemizde organize satranç faaliyetleri 1930'larda başlamıştır. 1938 yılında kurulan Ankara Satranç Derneği çeşitli aralıklarla faaliyetlerini sürdürmüştür. 1943 yılında kurulan İstanbul Satranç Derneği (İSD) halen faaldir. İzmir, Adana, Bursa gibi bazı illerimizde dernekler kurulmuş yarışmalar düzenlenmiştir. 1954 yılında Dernekler Yasasına göre kurulan Satranç Federasyonu tarafından ülkemizde satranç yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır.

Türkiye FIDE'ye ( Uluslararası Satranç Federasyonu) üye olmuştur. Bu dönemde milli takımımız her iki yılda bir yapılan Satranç Olimpiyatlarına ilk kez 1962 yılında (Varna Bulgaristan) katılmıştır. 1991 yılında Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne bağlı Federasyonun kurulması Türk Satrançında bir dönüm noktasıdır. Satranç çok geniş kitlelere yayılmış ve ülke çapında örgütlenmiştir. İlk Federasyon Başkanı ( TSF Onursal Başkanı ) Kahraman Olgaç'tır.

Şimdiki TSF Başkanı Ali Nihat Yazıcı'dır. Bu son dönemde satranç ülkemizde çığ gibi büyümüştür. Satrançın ilköğretim okullarında seçmeli ders olarak okutulmaya başlanması, yerel ve ulusal ölçekte yapılan sayısız turnuvaların yanı sıra uluslararası organizasyonların ülkemizde yapılıyor olması ve FIDE nin açıklamasına göre; dünyada satrançın en popüler ve en gelişen ülkesi durumuna gelmemiz bir satranççı olarak bizleri gururlandırmaktadır.

Bu süreçteki başarılı çalışmalarını anlatmaya yerimizin yetmeyeceği düşüncesindeyim. Daha geçenlerde Yunanistan'ın Selanik ilinde yapılan Dünya okulararası bireysel satranç şampiyonasında iki dünya birinciliği, bir dünya ikinciliği, üç dünya üçüncülüğü kazanan çocuklarımız bu çabaların meyvesi, Türk Satrançının geleceğidir. 17-29 Kasım 2007 tarihleri arasında Kemer-Antalya'da yapılacak 2007 Dünya Yaş Grupları Şampiyonası'nda ülkemizdeki uluslararası satranç organizasyonlarına en güzel örnek olacaktır.

### SATRANCIN YARARLARI

Kötü alışkanlıklar edinilmesine engel olur  
Planlı hareket etmenin önemini ve gerekliliğini kavratır.

Sürekli, doğru ve çabuk düşünebilmeye yardımcı olur, olaylara doğru yorumlarla yaklaşabilme yeteneklerini geliştirir.

Kişiliği ve karakteri olumlu yönde etkiler ve geliştirir. "Kendine güven" duygusu aşılır ve bunu geliştirir. Kendi güç ve yeteneklerini daha iyi tanıyarak, bireysel güç ve yetenekleri açığa çıkarmaya ve bireysel doğru kararlar alabilmeye yardımcı olur.

Dikkatini tek konu üzerinde yoğunlaştırabilme

## KORKUYORUM

### Ya da KORKU -YORUM

Bundan yıllarca önce mesleğe başladığım yıllarda TV de kurgu bilim bir belgesel izlemiştim.

Belgeselde buzulların erimesi ve dengersiz yağışlardan dolayı denizlerdeki sıcak ve soğuk akıntılarının ısılarının değişerek dünya coğrafyasında iklim üzerinde büyük değişikliklere yol açacağı ve dünyada yaşayan canlı florası nun bundan olumsuz şekilde etkileneceği ve bazı türlerin yok olacağından bahsediliyordu. Bundan gerçekten çok etkilenmişim. Ama bu durumun bu kadar kısa sürede meydana geleceğine ihtimal bile vermemiştim.

Özellikle içinde bulunduğumuz yılda bahar tadında bir kış yaşamışken cehennem gibi bir yazı birlikte yaşıyoruz.

Ne yazık ki ilkbahar ve sonbahar tarihe karıştı. Basından aldığımız haberlerde atmosfer ısısının artmasından dolayı buzulların eridiği, kutup ayıllarının uyuyamadığı kuraklıklar nedeniyle yangınların arttığı gibi haberleri sıklıkla duyarken; İçinde bulunduğumuz aylarda su stoklarının azalmasından dolayı özellikle büyük şehirlerde su tasarrufunu sağlamak üzere bir dizi önlem alındığını görüyoruz.

Kısacası dostlar o izlediğim belgeseli yaşıyoruz.

Doğaya karşı hoyratça adını koymadığımız savaşın galibi yine doğa olacak. Atmosfere bilinçsizce

alışkanlığı kazandırır.

Diğer ders konularının daha iyi anlaşılabilmesine yardımcı olur. Bilimselliği ön plana alarak araştırmalar yapmaya yönlendirir.

Konulara karşı şüpheci yaklaşımı benimsetir, onları ezberci zihniyetten arındırır.

Kişileri düşünen, araştıran, yargılayan varlıklar haline getirir ve yaratıcılıklarında özgür bırakan bir ortam hazırlar.

Başarıya ancak ve ancak sistemli ve disiplinli bir çalışmayla varılabileceğini gösterir.

Mücadeleci bir ruh yapısına sahip olmanın gerekliliğini benimsetir.

Başarısızlıklar karşısında yılmamayı, başarı için daha da çok çalışmanın gerekli olduğunu öğretir.

Başarılardan büyük hazlar duyarak daha da başarılı olmaya yönlendirir.

Yepyeni hedefler göstererek bu yeni hedefler doğrultusunda motivasyonu sağlar.

Kişilerin olumsuz bir yönünü, eksikliğini, veya bir davranış bozukluğunu hızlıca ortaya çıkarır.

Kurallara uymayı, dostça oynamayı, kaybetmeyi kabullenmeyi, kazananı kutlamayı öğretir.

Yakın dostluklar kurmayı, sosyalleşmeyi ve sosyal yaşamını zenginleştirmeyi öğretir.

Satrançın yararlarını gösteren bütün bu maddeler eğitimin de temel amaçlarındandır. Yeryüzünde başka hiçbir araç, ( Satranç dışında ) bu kadar olumlu davranışların hepsini birden bireyler kazandıramaz!

Öyleyse, çocuklarımızın olabildiğince küçük yaşta başlayarak 'Kişilik gelişimini satranç pozitif etkilerinden yararlanma' amaçlanmalı, çocuklarımızın olumlu davranışlar sergilemelerini sağlamaya çalışmalı bu amaç bir 'görev' olarak benimsenmelidir.

Benjamin Franklin " Satranç bir tür yaşam, yaşam bir tür satrançtır " diyerek bir benzerlikten söz etmiştir. Satranç hayat, hayat bir satrançtır. İkisinde de esas olan mücadeledir. Satranç bir mücadele yönetimidir. Yönetim becerisidir. Yönetim sanatıdır.

Sonuç olarak;

Çocuklarımızın; dürüst,sportmen,kendine güvenen,kendine verilen sürede en doğru kararı verebilen,düşünen, düşüncelerini ifade edebilen, sabırlı ve soğukkanlı olmayı başarabilen, başarının ancak sürekli çalışmanın karşılığı olduğunu bilen bireyler olma doğrultusunda yetiştirilmeleri için mutlaka satranç eğitimi almaları gerektiğini düşünmekteyim.

**Ahmet Tölük**

**Uluslararası Satranç Eğitimsi**

**Satranç Milli Hakemi**

**Kıdemli Satranç Antrenörü**

saldığımız gazlar sera etkisiyle dünyayı ısıtırken; Oksijen üreten, erozyona karşı kale gibi duran ormanlarımızı yağmalyor hatta bilinçli olarak yakıyoruz.

Zehirli atıklarla akarsularımızı yok ederken bir yandan da denizlerimizde karışan bu zehirli atıklarla besin zincirimizi kırıyor; Kirlenmiş çevrede yaşarken Kanser, tifo, kolera ve buna benzer hastalıklara neden olarak toplum olarak kendi sonumuzu hazırlıyoruz.

Sonuç olarak Çevreci olmak, çevreye saygılı ve duyarlı olmak o kadarda ulaşılmaz değil. Temiz bir çevre için önce kendi kapımızın önünü temizlememiz gerektiğini unutmamalıyım.

İşte size fırsat Akyaka Belediyesi'nin başlattığı Atık toplama kampanyasına destek verelim.

Lütfen evsel atıklarımızı Saat 21:00 dan sonra çıkarıp; Ambalaj atıklarımızı ayrı biçimde muhafaza ederek görevlilere teslim edelim. En önemlisi evlerde kullandığımız ve ağır metaller içeren bitmiş pilleri Akyaka'da bulunan ve aşağıda belirtilen 7 adet atık pil kutularına atalım.

- Şok Alışveriş Merkezi
- Akyaka Sağlık Ocağı
- Cahit Belkis Güneyman İlköğretim Okulu
- Belediye
- Akyaka Postane
- Köşem Restoran
- AKS Kitaplığı

Saygılarımla

**Hasan TÜFEKÇİ**

**Akyaka Sağlık Ocağı**

**Çevre Sağlığı Teknisyeni**



# YÜRÜYEN KÖŞK

**Türkey KARACAY**  
**Gökova Orm.İşl.Şefi**

Yalova'daki bu Köşk; Kültür Bakanlığı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 12.7.1980 gün ve 12238 sayılı kararı ile, korunması gerekli Kültür ve Tabiat Varlıkları arasında sayılarak ve tescilli yapılan, Yalova'da Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü arazisi içinde bulunan iki katlı dörtgen planlı, ahşap karkas küçük bir yapıdır.İçerisinde küçük bir çay ocağı, küçük bir oturma odası ve üç cephesi kristal camlarla kaplı toplantı salonu ile tuvalet ve duş bulunmaktadır. Ahşap bir merdivenle çıkılan ikinci katta ise dinlenme odası ile küçük bir yatak odası, tuvalet ve banyo bulunmaktadır. Bu küçük Köşk'e Atatürk'ün isteği ile mutfak yapılmamıştır. Ayrıca, Köşk'ün içinde Atatürk'ün kullandığı özel eşyaları ile son derece mütevazı oda takımları bulunmaktadır.

Atatürk tarafından sahilde, çınar ağacının hemen yanında yapılması istenen Köşk'ün yapımı 1929 Eylülünde bitirilmiştir.

## "Bina kaydırılacak"

Atatürk bir gün çiftliğe gittiğinde, Köşk'ün hemen yanındaki Ulu Çınar ağacının dallarını kesmeye çalışan bir bahçıvan ile karşılaşır. Hemen bahçıvanı yanına çağırarak bunun nedenini sorar. Görevli bahçıvanın cevabı şöyledir: Ağacın dalları uzamış binanın duvarlarına dayanmıştır. Aldığı cevaptan tatmin olmayan Atatürk, düşünülmesi bile imkansız olan bir emir verir:

## "Ağaç kesilmeyecek, bina kaydırılacak."

Görev İstanbul Belediyesi'ne intikal eder. Belediye Fen İşleri Yollar-Köprüler Şubesi sorumluluğunu üstlenir. Ünlü bestecimiz Ferit Alnar'ın kardeşi olan Başmühendis Ali Galip Alnar (bazi kaynaklarda Ali Nuri Alnar olarak geçer) yanına aldığı teknik elemanlarıyla Yalova'ya gelerek çalışmalarına başlar.

8 Ağustos 1930 tarihinde önce bina çevresindeki toprak büyük



bir dikkatle kazılıp yapının temel seviyesine inilir.



İstanbul'dan getirilen tramvay rayları döşenir. Santim, santim çalışarak bina yapı altına sokulan raylar üzerine oturturular. Artık binanın raylar üzerinde kaydırılarak ağaçtan uzaklaştırılması aşamasına gelinmiştir.

Güzel ve sıcak bir yaz akşamında Büyük Atatürk ile birlikte, kardeşi Mahbule Atadan, Vali vekili Muhittin Bey, Emanet Fen Müdürü Ziya bey ve Cumhuriyet Gazetesi Başmuharrir Yunus Nadi nezaretinde bina 4.80 m. civarında kaydırılır. Bu olağanüstü ve riskli iş 10 Ağustos 1930 tarihinde tamamlanır ve Ulu Çınar Ağacı'da kesilmekten kurtulur.

Köşk kaydırılması olayı 10 Ağustos 1930 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde ayneşen şu şekilde yer almıştır.

## "Gazi Hazretlerinin Köşkü nakledildi.

**Gazi Hazretlerinin Yalova'daki köşkünün yürütülme ameliyesi dün muvaffakiyetle icra ve ikmal edilmiştir.**

## Kendileri de bu ameliyeye bizzat nezaret etmişlerdir."

10 Ağustos 1930 tarihli gazetedeki bu haberi okuyanlar ülkenin içinde yaşadığı onca önemli meseleler arasında, bu olayın o tarihte ne ifade ettiğine belki bir anlam veremediler. Belki de, bir çınar ağacının bir metrekare dalının kesilmemesi için bir köşkün kaydırılmasını hayretle karşıladılar.

Çünkü, o devirde ne ozon delinmesi vardı, ne global kirlilik, ne asit yağmurları, ne orman katliamı... Dünyada hiçbir ülkenin hiçbir devlet başkanının gündeminde dahi yoktu, **ÇEVRENİN ÖNEMİ**. Yalnızca bir ülkenin kurtarıcısı milletini özgürlüğe, bağımsızlığa kavuşturmak için mücadele veren, bir karış toprağını, bir tutam yeşilini koruyan tek bir liderdi. **Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK**.

Bu lider, Dünya ülkelerinin henüz 1970'li yıllardan sonra anlayıp düşünmeye başladığı çevrenin önemini 1930'lu yıllarda benimsiyor, "Çevreyi korumak aklın gereğidir" özdeyişi ile yalnızca Türk insanına değil, tüm dünya ülkelerine çok önemli bir mesaj veriliyordu.

İnsan sevgisinin yanı sıra doğa tutkusu, doğa sevgisiyle dopdolu bir Liderin bir dehannın, çevre duyarlılığı, tüm dünya insanları için örnek olacaktır.

2 Mart 1998 tarihinde ulusal televizyonlarda yer alan Amerika'da tarihi bir müzikholün raylar üzerinde elli metre kaydırıldığı haberi yayınlandı. 68 yıl önce Atatürk'ün gerçekleştirdiği bir olay 1998 yılında, 2000 li yılların teknolojisi ile ancak uygulanabiliyordu. Üstelik bu olay bir ağacı, bir canlıyı kurtarmak amacıyla değildi...

Ne mutlu ki, Atatürk gibi bir yol göstericimiz, bir önderimiz var. Bir ağaç dalı için verilen bu emek aslında tüm dünya insanları duyurulmak istenen bir çevre anlayışının göstergesidir.Umuyoruz ki, Türk milletinin kurtarıcısı bu büyük liderin örnek alınan tüm özellikleri içinde doğa sevgisi ve çevre anlayışı tüm gönüllerde ölümsüzleşsin.

**"RAHAT UYU BÜYÜK ATATÜRK, ÇINAR AĞACIN EMİN ELLERDE... ARTIK O'NUN KOLLARINI KİMSE KESMEYECEK."**

## KIRIM-KONGO KANAMALI ATEŞİ

Akyaka Sağlık Ocağı

### Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi Nedir?

Kırım-Kongo Hemorajik Ateş (KKHA),keneler tarafından taşınan Nairovirus isimli bir mikrobiyal etken tarafından neden olunan ateş, cilt içi ve diğer alanlarda kanama gibi bulgular ile seyreden hayvan kaynaklı bir enfeksiyondur. Son yıllarda tedavide görülen gelişmelere rağmen, bu enfeksiyonlarda ölüm oranları hala yüksektir.

### Keneler Nasıl Tanınır ve Nerelerde Bulunur?

Keneler otlaklar, çalılıklar ve kırsal alanlarda yaşayan küçük oval şekillidir. 6-8 bacaklı, uçamayan, sıçrayamayan hayvanlardır. Hayvan ve insanların kanlarını emerek beslenirler ve bu sayede hastalıkları insanlara bulaştırabilirler.

Ülkemiz kenelerin yaşaması için coğrafi açıdan oldukça uygun bir yapıya sahiptir. Türlerle göre değişimle beraber kenelerin, küçük kemiricilerden, yaban hayvanlarından evcil memeli hayvanlara ve kuşlara (özellikle devekuşları) kadar geniş bir konakçı spektrumları mevcuttur.

### Kimler Risk Altındadır?

Hastalık genellikle meslek hastalığı şeklinde karşımıza çıkar.

Tarım ve hayvancılıkla uğraşanlar

Veterinerler

Kasaplar

Mezbaha çalışanları

Sağlık personeli özellikle risk gurubudur.

Kamp ve piknik yapanlar, askerler ve korunmasız olarak yeşil alanlarda bulunanlar da risk altındadır.

Henüz ergin olmamış Hylomma soyuna ait keneler, küçük omurgalılardan kan emerken virüsleri alır, gelişme evrelerinde muhafaza eder; ergin kene olduğunda da hayvanlardan ve insanlardan kan emerek bulaştırır. Kuluçka Süresi Ne Kadardır?

Kene tarafından ısırılma ile virüsün alınmasını takiben kuluçka süresi genellikle 1-3 gündür; bu süre en fazla 9 gün olabilmektedir. Enfekte kan, ifrazat veya diğer dokulara doğrudan temas sonucu bulaşmalarda bu süre 5-6 gün, en fazla ise 13 gün olabilmektedir.

### Belirtileri Nelerdir?

Ateş

Kırıklık

Baş ağrısı

Halsizlik

Kanamalı pihltlaşma mekanizmalarının bozulması sonucu;

- Yüz ve göğüste kırmızı döküntüler ve gözlerde kızarıklık,

- Gövde, kol ve bacaklarda morluklar

- Burun kanaması, dışkıda ve idrarda kan görülür

- Ölüm karaciğer, böbrek ve akciğer yetmezlikleri nedeni ile olmaktadır.

### Kırım-Kongo Kanamalı Ateşinin Tanısı Nasıl Konulur?

Kanda virüse karşı oluşan antikorların taranması tanı için sık kullanılan yöntemdir. Bu göstergeler hastalığın başlangıcından sonra 6. günden itibaren belirlenebilir. Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi Nasıl Kontrol Edilir ve Nasıl Korunulur?

Hastalığın bulaşmasında keneler önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle kene mücadelesi önemlidir fakat oldukça zordur.

1. İnsanlar kenelerden uzak tutulabilir ise bulaşma önlenir. Bu nedenle de mümkün olduğu kadar kenelerin bulunduğu alanlardan kaçınmak gerekir.

2. Kenelerin yoğun olabileceği çal, çırpı ve gür ot bulunan alanlardan uzak durulmalı, bu gibi alanlara çıplak ayak ya da kısa giysiler ile gidilmemelidir.

3. Bu alanlara av yada görev gereği gidenlerin lastik çizme giymeleri, pantolonlarının paçalarını çorap içine almaları,

4. Görevi nedeni ile risk grubunda yer alan kişilerin hayvan ve hasta insanlarla kan ve vücut sıvılarından korunmak için mutlaka eldiven, önlük, gözlük, maske v.b. giymeleri gerekmektedir.

5. Gerek insanları gerekse hayvanları kenelerden korumak için haşere kovucu ilaçlar (repellent) olarak bilinen böcek kaçıranlar dikkatli bir şekilde kullanılabilir. (Bunlar sıvı, losyon, krem, katı yağ veya aerosol şeklinde hazırlanan maddeler olup, cilde sürülerek veya elbiselere emdirilerek uygulanabilmektedir.)

6. Haşere kovucular hayvanların baş veya bacaklarına da uygulanabilir; ayrıca bu maddelerin emdirildiği plastik şeritler, hayvanların kulaklarına veya boynuzlarına takılabilir.

7. Kenelerin bulunduğu alanlara gidildiği zaman vücut belli aralıklarla kene için taranmalıdır.

8. Vücuda yapışmış keneler uygun bir şekilde kene ezilmeden, ağızdan veya başından tutularak bir cimbez veya pens yardımıyla sağa sola oynatarak alınmalıdır. Isırılan yer alkolle temizlenmelidir. Mümkünse kenenin tanı için alkolde saklanması uygun olur. (detaylı bilgi için [http://kidshealth.org/parent/general/body/tick\\_removal.html](http://kidshealth.org/parent/general/body/tick_removal.html))

9. Diğer canlılara ve çevreye zarar vermeden, haşere ilacı (insektisit) ile uygulamanın uygun görüldüğü durumlarda çevre ilaçlanması yapılabilir.

### Kırım-Kongo Kanamalı Ateşinin Tedavisi Nedir?

Hastalığın kesin bir tedavisi bulunmamaktadır. Hastaya destek tedavisi yapılmalıdır.

## Yaşadığımız yer, GÖKOVA

